

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4423/23
4.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Трифуновић Радуловић, председника већа, Иде Никитовић и Марине Бркић, чланова већа, у парници тужиоца АА, из ..., чији је пуномоћник Славко Макаји, адвокат из Београда, ул. Гласиначка бр. 8, против тужене Републике Србије – Министарства унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ул. Косовска бр. 31, ради предаје ствари и накнаде штете, одлучујући о жалбама странака, изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П 1763/22 од 01.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 04.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе странака и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 1763/22 од 01.04.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 1763/22 од 01.04.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе учињено поднеском тужиоца од 14.09.2021. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу преда у посед и коришћење покретне ствари ближе наведене у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде штете због отварања и регистрације фирме у иностранству исплати износ од 339.791,10 динара са законском затезном каматом од 16.12.2004. године до исплате, на име задужења трошкова због неактивности правног лица у виду обавезе проистекле због непредавања годишњих извештаја – пореза износ

од 1.460.212,66 динара, и то на име основног потраживања за порез износ од 766.615,91 динара са законском затезном каматом од 02.09.2021. године до исплате и на име затезне камате на доспели порез обрачунате по основу дуга за период доспелости 01.09.2021. године у износу од 693.596,75 динара. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде парничне странке су благовремено изјавиле жалбе из свих законом прописаних разлога и то тужилац побијајући је у ставу трећем и четвртм, како то произлази из навода жалбе, а тужена побијајући је у ставу првом и другом изреке. Трошкове другостепеног поступка су тражили и определили.

Испитујући правилност првостепене пресуде у складу са одредбом члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/2011, са изменама и допунама), другостепени суд је оценио да су жалбе парничних странака неосноване.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, а супротно наводима жалби ни она из тачке 12 истог става јер је изрека првостепене пресуде јасна и разумљива и не противречи изнетим разлозима о битним чињеницама, те се њена законитост и правилност могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, против тужиоца је пред Првим општинским судом у Београду вођен кривични поступак због кривичног дела недозвољена трговина. У току тог поступка, тужиоцу је одређен притвор у коме је био од 15.12.2004. године до 17.03.2005. године. Приликом привођења и улажења у стан и просторије тужиоца, од стране припадника МУП-а, по потврди о привремено одузетим предметима од 15.12.2004. године, од њега су одузети следећи предмети: флопи дискете /4 комада/ означене бројевима 1, 2, 3, 4, копија пасоша тужиоца бр. ..., документи о регистрацији фирме "... " и документација о отварању рачуна за исту фирму код "Societe Generale Bank" укупно 18 листова, допис фирми "Prima Marko" и допис задужења од 01.10.2003. године, допис "Privatbank AG" од 02.12.2004. године, допис "Privatbank AG" од 19.04.2004. године, дописи из Милана насловљени на име тужиоца са документима и рачунима број VD 05334821 7 IT, допис "Europea" од 26.03.2004. године /копија/, допис телефаксом од "Schepens FC" од 26.03.2004. године, уговор о купопродаји са фирмом "Europea" од 16.03.2004. године, допис "Schepens FC" од 09.01.2004. године и уговор од 03.12.2003 године, No 6545 и 2 стране, копија налога за плаћање "Euromarketbank" ад Подгорица од 22.04.2004. године /копија/, телефакс "Schepens FC" од 22.04.2004. године, допис ... од 21.01.2004. године, телефакс и имејл ... од 14.01.2004. године, телефакс од ... од 14.01.2004. године и 19.01.2004. године, телефакс од ... од 21.01.2004. године, телефакс од Југоинспекта рачун бр. 64-512-139, телефакс од ... од 01.03.2004. године, телефакс рачун "Interliner" од 03.02.2004. године, копија налога за плаћање од "Euromarketbank" ад Подгорица од 04.04.2004. године, допис "Schepens FC" од 08.12.2003 године, копија Confirmation No. 6477 од 06.11.2003. године, копија рачуна за фирму Новград од 24.11.2003 године, телефакс "Schepens FC" од 27.11.2003. године, потврда о пошиљци "Schepens FC" од 31.12.2003. године, копија дописа ... од 16.02.2004. године, факс допис од ... од 26.05.2004. године, копија потврде од италијанске царине од 09.04.2004. године, Confirmation No. 6719 од 11.3.2004. године и допис од 30.03.2004. године "Schepens FC", документација за отварање фирме ... 22

листа, допис Chaijaporninternational CO ltd. од 2003/P/39ц, копија дописа ... од 24.11.2003. године, допис "Privatbank AG" од 19.04.2004. године, копија бродске теретнице од 24.11.2003. године, копија уговора о закупу посл. простора бр. 00028/2003, копија имејл од "Bartbessems" од 15.07.2004. године, копија бродске теретнице од "Mediterranean Shipping Geneva", телефакс "Proforma Invoice", факс рачун од "Forbos limited", бележница и папири са белешкама тужиоца, USB од 128 МБ FB-28-us.0a 3, печат "...". Наведени предмети нису враћени тужиоцу. По истој потврди од тужиоца су одузети и предмети: лаптоп "Toshiba serial", лаптоп "Acer" и кућиште рачунара, који су враћени тужиоцу, док су током 2011. године враћени печати фирме и новчани износ депозита. Тужилац је у наведеном кривичном поступку пресудом од 05.05.2009. године, ослобођен оптужбе за кривично дело недозвољене трговине. Током 2010. године, тужилац се обраћао Првом основном суду у Београду захтевом за враћање одузетих ствари, а 2018. године се са истим захтевом обратио Првом основном јавном тужилаштву у Београду, које га је даље упутило да се захтевом обрати Министарству унутрашњих послова. Почев од 10.04.2018. године па до данас, обраћао се свим инстанцама МУП-а али није добио одговор. Према налазу и мишљењу судског вештака економско - финансијске струке, трошкови тужиоца за отварање фирме "..." у 2003. и 2004. године износили су по спецификацији тужиоца 339.788,73 динара, потраживање за порез у периоду од 2005. године до 2020. године износи укупно 766.615,91 динара, а затезна камата на доспели порез од дана доспелости појединачних обавеза до дана вештачења 01.09.2021. године, износи укупно 693.596,75 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, након што је дозволио објективно преиначење тужбе, применом одредбе члана 151 став 1 Законика о кривичном поступку и члана 37 Закона о основама својинско-правних односа усвојио захтев тужиоца за враћање предмета који су од њега привремено одузети од стране органа тужене за потребе кривичног поступка јер не постоји основ за њихово даље задржавање, те одлучио као у ставу другом изреке, док је применом правила о терету доказивања из члана 231 ЗПП, а у вези одредбе члана 155 Закона о облигационим односима одбио захтев за накнаду материјалне штете, те одлучио као у ставу трећем изреке.

Правилност тако донете пресуде није доведена у сумњу жалбеним наводима странака.

Код утврђене чињенице да у кривичном поступку који је вођен против тужиоца и окончан ослобађајућом пресудом, није донета одлука о трајном одузимању предмета, правилан је и у складу са одредбом члана 151 став 1 Законика о кривичном поступку и члана 37 Закона о основама својинско-правних односа, чињенично-правни закључак првостепеног суда о обавези тужене да тужиоцу врати предмете који су од њега привремено одузети.

Без утицаја су наводи жалбе тужене којима указује да привремено одузети предмети нису у њеној државини јер су претходно прослеђени суду који је водио кривични поступак, код чињенице да су такви наводи могли бити истицани само током првостепеног поступка, а што је тужена, према стању у списима, пропустила да учини. Такође је без утицаја на другачију одлуку и навод тужене да је првостепени суд пропустио да у уводу пресуде наведе јединствени матични број тужиоца и матични број

тужене, односно корисника буџетких средства, као и друге податке који се сходно члану 355 став 3 ЗПП имају навести, с обзиром да наведено представља недостатак који се на предлог странке или по службеној дужности може исправити. У конкретном случају поступак је вођен између странака које су означене у тужби, које постоје и могу бити странке, те из тих разлога првостепена пресуда није донета уз битну повреду већ уз недостатак у уводу, односно изреци пресуде, који се може исправити.

Супротно наводима жалбе тужиоца, правилно је првостепени суд одлучио када је применом правила о терету доказивања одбио тужбени захтев за накнаду материјалне штете.

Наиме, тужилац у овом поступку од тужене потражује накнаду материјалне штете коју је, према наводима тужбе, претрпео због тога што му орган тужене није вратио привремено одузете предмете – пословну документацију за фирму “...” из САД чији је био оснивач, што је имало за последицу да фирма због неподношења извештаја/обрачуна (што је био спречен да уради и због одређеног притвора), буде проглашена неактивном уз његову обавезу као оснивача на плаћање пореза и казни. Штета коју потражује односи се на трошкове које је као оснивач имао за отварање и регистрацију фирме у иностранству 2003. и 2004. године у износу од 339.788,73 динара, као и на трошкове због непредатих годишњих извештаја за фирму које треба да плати за период од 2005. године до 2020. године, у износу од 766.615,91 динара, што са каматом до дана вештачења износи 1.460.212,66 динара.

У конкретном случају, да би остварио право на накнаду штете од правног лица по правилима о одговорности за другог из члана 172 Закона о облигационим односима, тужилац треба пре свега да докаже постојање општих услова за грађанскоправну одговорност (постојање штете и узрочне везе), а потом и то да је штету причинио орган правног лица незаконитим или неправилним радом у вршењу својих функција.

Међутим, у конкретном случају у погледу трошкова чију накнаду тужбом потражује, тужилац није доказао да је за њега настала стварна штета у виду умањења имовине у утуженим износима, а у складу са одредбом члана 155 Закона о облигационим односима. Ово стога што спецификација трошкова за отварање и регистрацију фирме, коју је сам тужилац саставио, као и имејл који му је упућен од стране Канцеларије за корпорације државе Делавер у САД са спецификацијом трошкова које треба да плати у вези са гашењем фирме “...”, а које је судски вештак користио за дати обрачун, у одсуству одговарајућих писаних доказа о извршеним плаћањима, не представљају валидне доказе о постојању штете и њене висине.

Стога, правилност побијане пресуде ни у овом делу – у погледу одлуке о захтеву за накнаду материјалне штете, није доведена у сумњу жалбом изјављеном од стране тужилаца. Иако су разлози првостепеног суда унеколико другачији од изложених та околност није од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде јер је одлука која је донета, у складу са чињеничним стањем и овде изложеним становиштем.

У побијаној пресуди су дати разлози због којих је првостепени суд дозволио преиначење тужбе, те разлоге као правилне прихвата и другостепени суд, а ни тужени

их у жалби није довео у сумњу. Из тог разлога је, као правилно, потврђено решење садржано у ставу првом изреке побијане пресуде.

Одлука о трошковима парничног поступка из става четвртог изреке првостепене пресуде донета је правилном применом одредбе члана 153 став 2 ЗПП имајући у виду постигнути успех странака у поступку.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 390 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Како странке нису успеле у другостепеном поступку, то је на основу члана 165 у вези члана 153 став 1 ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде.

Председник већа - судија
Ирена Трифуновић Радуловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић